

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять четверта

Стенограма пленарного засідання
10 червня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять четверта

*Стенограма пленарного засідання
10 червня 2026 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Середа, 10 червня 2026 року)

Частина тридцять четверта

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...3
Заява депутатської фракції політичної партії «Слуга народу»	...14
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...15
Внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони	...17
Голосування пропозиції про надання доручення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій щодо розгляду проєкту Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо забезпечення прав учнів завершити здобуття повної загальної середньої освіти у тому самому закладі загальної середньої освіти, в якому вони розпочали здобуття відповідного рівня освіти» на засіданні комітету	...27
Голосування пропозиції про включення до порядку денного сесії проєкту Закону України «Про акціонерне товариство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»	...29
Відхилення проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо підвищення ефективності контролю за виробництвом та обігом тютюнової сировини»	...29
Внесення змін до статті 94 Закону України «Про Національну поліцію» щодо осучаснення розміру грошового забезпечення поліцейських	...35

Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України щодо невідкладного підписання прийнятого Верховною Радою України 10 червня 2026 року Закону України «Про внесення змін до статті 94 Закону України «Про Національну поліцію» щодо осучаснення розміру грошового забезпечення поліцейських» та негайного направлення його Президентіві України на підпис	...46
Заява депутатських груп «Довіра» та «Партія «За майбутнє»	...47
Виступ директора Українського центру оцінювання якості освіти Вакуленко Т.С.	...48
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...50

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
10 червня 2026 року, 10 година 6 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати. Переходимо до роботи. Нагадую, що здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

Слава Україні!

Шановні колеги, відповідно до Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні народні депутати, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву у пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні колеги, сьогодні день народження у нашого колеги народного депутата України Павла Віталійовича Халімона, фракція «Слуга народу». Давайте привітаємо колегу, побажаємо міцного здоров'я, наснаги та плідної праці на благо нашої держави (*Оплески*).

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(*Лунає Державний Гімн України*).

Шановні колеги, триває 1568-й день повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Український народ продовжує боротьбу за незалежність, суверенітет, справедливий і сталий мир. Щоденні атаки росії на українські міста і села забирають життя наших співвітчизників, руйнують критичну та цивільну інфраструктуру, спричиняють біль і втрати та вкотре підтверджують злочинний характер цієї війни. Попри складні випробування Україна демонструє єдність, стійкість і мужність.

Прошу вшанувати хвилиною мовчання пам'ять захисників і захисниць України, які віддали життя за Батьківщину, а також усіх мирних громадян, зокрема дітей, загиблих внаслідок російської агресії. Вічна шана і світла пам'ять загиблим!

(*Хвилина мовчання*).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України, а також рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп сьогодні відводиться до 30 хвилин для виступів народних депутатів України.

Отже, прошу народних депутатів записатися на виступи.
Михайлюк Галина Олегівна. Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово народній депутатці Марині Бардіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марина Бардіна. Будь ласка.

БАРДІНА М.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Добрий день, шановні колеги! Два тижні тому з цієї трибуни я критикувала Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України за те, що вони понад рік не можуть впровадити прийнятий нами в листопаді 2024 року Закон України «Про правовий і соціальний захист осіб, постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного із збройною агресією Російської Федерації проти України, та надання їм невідкладних проміжних репарацій».

Сьогодні я хочу подякувати насамперед колегам з Комітету з прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин, згадати зокрема колежанку Неллі Яковлеву, а також подякувати Уповноваженому з прав людини Верховної Ради України, оскільки в квітні відбулося засідання комітету, де робота Мінсоцполітики була визнана незадовільною, а вже минулого тижня міністерство ухвалило всі необхідні підзаконні акти і нарешті цей закон, проголосований нами, має запрацювати вже з осені 2026 року.

Хочу сказати про його важливість. Станом на сьогодні прокурори задокументували близько 400 випадків сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (СНПК) здебільшого на деокупованих територіях. Разом з тим офісом віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України у співпраці з Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики було проведено пілотний проект, у рамках якого проміжні репарації у вигляді донорської допомоги отримали 1 тисяча 80 осіб. Це є свідченням того, що постраждалих у рази більше, аніж це задокументовано. Тобто люди мають певний страх і не готові звертатися до правоохоронних органів щодо вчинення стосовно них російськими військовими злочинів. Однак такі люди є і вони потребують допомоги. Головне, вони хочуть, щоб їх визнали постраждалими особами.

Наші правоохоронні органи, безперечно, продовжують працювати. Я вдячна Офісу Генерального прокурора, адже станом на сьогодні розкрито 135 фактів СНПК, і вони продовжують спільно з парламентом, урядом, постраждалими особами працювати, щоб система в Україні діяла результативно.

Національний механізм проміжних репарацій не виключає права постраждалих на звернення до міжнародного компенсаційного механізму. Прошу й надалі підтримувати наших громадян, які щодня страждають від російської окупації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лукашук Богдан Олегович просить передати слово Сергію Миколайовичу Євтушку. Будь ласка.

ЛУКАШУК Б.О., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Так, прошу передати слово Сергію Євтушку.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дякую колезі Лукашуку за передане слово. Хочу порушити серйозне і суттєве питання, яке, переконаний, парламент мав би визначити на сьогоднішньому питанні номер один у порядку денному. Це реалізація положень так званої реформи освіти.

Нагадую, вчора під час пленарного засідання мої колеги Михайло Цимбалюк та інші внесли пропозицію про запрошення міністра освіти і науки до Верховної Ради України, в сесійний зал, для обговорення питання подальшої реалізації цієї реформи.

У мене велике запитання: навіщо голови освітнього та податкового комітетів Гетманцев та Бабак зареєстрували законопроект, який дає змогу учням 9-х класів продовжити навчання у своїх школах і довчитися до 11-го класу. Це було зроблено, щоб дезорієнтувати батьків? Невипадково, Данило Гетманцев є співавтором цього законопроекту. Адже я тут зачіпаю питання, яке фракція «Батьківщина» порушує дуже глобально. Село – колыска нашої духовності, місце, де росте громада, де розвивається мала сімейна ферма. Якщо провести такі реформи, закрити школи, то і село, звичайно, зникне.

Нагадаю, в контексті адміністративно-територіальної реформи в одну громаду об'єдналося приблизно 10 сільських рад, і це дає можливість визначити подальші кроки для управління. Проте давайте подивимося, як реалізувалася чи реалізується медична реформа: ліквідували лікарні, ФАПів і таке інше. А сьогодні ми вже спостерігаємо, як це відбувається з освітньою галуззю.

Шановні колеги, ми маємо негайно зупинити реалізацію цієї так званої реформи, яка призведе до того, що в кожному селі, особливо в маленькому, школи закриють, а саме село зникне. Влада всілякими можливими і неможливими методами випихає у великі міста людей, не даючи можливості розвивати

поселенські мережі. Нагадаю, щоб реалізувати такі реформи, потрібно спочатку зробити дороги, бо неможливо возити дітей до академічних ліцеїв за 40 кілометрів по бездоріжжю, автобуси розсипаються, їх просто немає.

Тож фракція «Батьківщина» також наполягає негайно викликати міністра освіти і науки в зал, щоб говорити про реалізацію положень даної реформи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Даниле Олександровичу, якщо у вас буде бажання, ви маєте право на репліку, але після завершення цього блоку питань, щоб ми відбули 30 хвилин. Однак я пам'ятатиму, що у вас є право на репліку.

Клочко Андрій, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КЛОЧКО А.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день! Шановний пане Голово, прошу передати слово Роману Грищуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Грищук. Будь ласка.

ГРИЩУК Р.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Жахлива трагедія сталася минулого тижня на дорозі міста Києва. Водій, значно перевищуючи швидкість, влетів у підземний перехід і вбив чотирьох українців: двох поліцейських, які були при виконанні службових обов'язків, – старшого лейтенанта Дмитра Бондарчука та лейтенанта Дениса Будченка, працівницю дитячого садка Солом'янського району Ірину Лазарєву та учня шостого класу Григорія Глушича. Висловлюю щирі співчуття родинам загиблих та бажання справедливого покарання вбивці, який перебував за кермом.

Ця трагедія лякає, а також жахають цифри, які вказують, скільки українців сьогодні гине на дорогах. Згідно з офіційною інформацією, за 2025 рік на дорогах України в результаті ДТП загинули 3 тисячі 249 осіб, серед яких 202 дитини. У результаті ДТП було поранено 32 тисячі людей. Якби я тут з трибуни зараз монотонно зачитував ім'я кожного українця, який загинув чи постраждав у ДТП, мені б не вистачило доби.

Основна причина смерті на дорогах – це перевищення швидкості. Тобто те, що сталося на Караваєвих Дачах, це не одинична випадковість, а закономірність, тому що так побудована система. І ми всі разом маємо з цим щось робити. Питання не лише в підвищенні штрафів за перевищення швидкості. Ми як держава маємо поставити за мету: нульова смертність на дорогах. В усіх цивілізованих країнах світу це називається *vision zero*. Це системний підхід,

в основі якого лежить проєктування транспортної інфраструктури, особливо наших міст, в основі якого лежить безпека водія, пасажирів, пішохода, щоб не було можливості перевищувати швидкість.

На першому місці – проєктування доріг, на другому – штрафи, які дійсно мають бути суттєвими. Це ненормально, коли штраф за перевищення швидкості становить 340 гривень. Це не про покарання – це запрошення, абонемент до перевищення швидкості. Це перше.

Друге. Системні порушники мають позбавлятися прав на керування транспортним засобом. Це ненормально, коли людина 39 разів порушувала правила дорожнього руху, скоїла чотири ДТП, сіла за кермо і вбила людей. Я вдячний Національній поліції за стратегію, але вона має розроблятися з урахуванням думки суспільства.

Ну, і основне. Шановні колеги, ми нарешті маємо прийняти закони про підвищення штрафів, про штрафні бали. Безпека на дорогах – це насамперед відповідальність кожного, хто сідає за кермо. Жодна зекономлена хвилинка не вартує того, щоб віддавати життя, і не вартує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кальченко Сергій Віталійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Максиму Миколайовичу Ткаченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович Ткаченко. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановні українці! Мої рідні луганці! Я хочу усіх мешканців Луганщини привітати з Днем заснування Луганської області. Моя рідна Луганська область 3 червня відзначає 88 років. 2 липня ми будемо відзначати річницю заснування Донецької області. І моя головна мета сьогодні і кожного дня всім нагадувати про те, що ми не повинні, точніше, ми повинні не забувати назви наших рідних українських міст, не забувати, що обов'язково туди повернемося, і підтримувати людей з цих міст. І мова не тільки про Луганщину, Донеччину, тому що я зараз згадую про дні заснування цих двох областей, давайте не забувати про наші українські міста: Авдіївку, Алчевськ, Луганськ, Донецьк, Маріуполь, Горлівку, Сіверськодонецьк, Лисичанськ, Рубіжне, Попасну і багато-багато інших українських міст. Я хочу попросити всіх колег з Донбасу,

всіх колег з Луганської, Донецької областей об'єднуватись. Не має значення, з якої ми політичної сили, з якої фракції в парламенті, давайте об'єднуватися.

З самого початку повномасштабної війни створено міжфракційне депутатське об'єднання «ВПО України». Я запрошую всіх, хто ще не доєднався, доєднуватись і допомагати цим людям по всій країні. На наступному тижні ми їдемо до Чернівців, Кам'янець-Подільського, Житомира, Звягеля, Львова. Хто бажає доєднатися і вступити до нашого міжфракційного депутатського об'єднання «ВПО України», чекаємо на вас, будемо вдячні за цю роботу і допомогу нашим людям.

Хочу зараз звернутися до уряду, пана Кулеби особисто, бюджетного комітету, Міністерства фінансів з величезним проханням шукати кошти, шукати будь-яку можливість, щоб у цьому році покрити всі сертифікати за програмою «Відновлення» хоча б для наших героїв, учасників бойових дій, внутрішньо переміщених осіб. А в наступному році продовжити програму «Відновлення» і розпочати виплачувати всім іншим людям без прив'язки до УБД. Прошу додати до постанови, що учасниками бойових дій є і афганці, але їх немає в чинній...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі Дмитрієва передає слово Разумкову.
Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Я так розумію, дивлячись на той бюджет, який ви сьогодні зібралися голосувати, війна вже закінчилася? Я розумію, що вчора було мало людей в залі, то я для вас повторю. У проєкті закону про внесення змін до бюджету, який сьогодні стоїть в порядку денному першим питанням, ви пропонуєте забрати у сил безпеки і оборони 400 мільярдів гривень на різні програми: піар, «єБак», «Вовина тисяча», «Тисячovesна» і всі інші, на що йде резервний фонд. Він не йде на відновлення і дороги. Вам розповідають, що ці кошти треба для того, щоб дороги ремонтувати. Ви подали окрему поправку щодо збільшення фінансування дорожнього фонду. Тому коли вам розповідають, що ви забираєте у Збройних Сил України 40 мільярдів гривень на те, щоб ремонтувати дороги, – ні, ви забираєте ці кошти, щоб менше було дронів, НРК, снарядів, ракет у Збройних Сил України, у наших захисників. І всі ті, хто не отримає це озброєння і, не дай Боже, отримає поранення або загине на фронті, це буде на вашій совісті, персонально на кожному, хто проголосує за ці зміни до бюджету.

Учора і я, і колеги з інших фракцій, навіть з монобільшості ставили питання, щоб не було цього перерозподілення, щоб не забирали 40 мільярдів гривень у наших хлопців і дівчат. Не підтримали, бо в залі було 20–30 народних депутатів.

Скажіть мені, будь ласка, я так розумію, все, війна закінчилася, що там з наступом з білорусі? Вже ніхто нікуди не наступає? Все, можна забирати 40 мільярдів гривень з нашої армії? А всі подивилися вранці, що відбувається на Костянтинівському напрямку, як ворог заходить і бере в кліщі Костянтинівку?

То можна забирати 40 мільярдів гривень, ми її здаємо? Такий підхід? Тоді вийдіть і скажіть, щоб хлопці там не стояли і не гинули. Це щонайменше буде чесно стосовно тих, хто захищає нас з вами і нашу можливість сьогодні працювати.

Коли ми пропонуємо в цих змінах до Державного бюджету України виділити додатково 16 мільярдів гривень на фінансування Збройних Сил України – це ніхто не підтримує в цьому залі, а коли вам пропонують забрати 40 мільярдів гривень у наших захисників, зараз буде ліс рук і купа зелених кнопок. Повірте мені, за кожне зелене натискання за цей законопроект треба буде відповідати. За кожним рішенням, яке сьогодні буде проголосовано, будуть стояти: відсутність дронів, відсутність захисту, відсутність озброєння для наших хлопців на нулі, що призведе до втрат на фронті, за яке ви буде нести відповідальність перед їхніми мамами, дітьми і жінками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Софії Федині.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Колеги, подивіться на це фото. На ньому зображений Олександр Москалюк – військовослужбовець, який з першого дня повномасштабного вторгнення захищає Українську державу. Він піхотинець, а це означає – найважчі точки, найважчі бої. Сьогодні він працює в медичній евакуації. Нагороджений почесним нагрудним знаком Головнокомандувача ЗСУ «Золотий хрест» – найвищою нагородою для піхоти та сержантів за героїзм на полі бою та мужність під час евакуації поранених. Днями він босоніж вийшов на майдан Незалежності, закутий у кайдани, вимагаючи, щоб влада, Верховна Рада нарешті звернули увагу на питання щодо термінів служби військовослужбовців. Він констатував, що вони не раби Української держави, якими їх вважає влада, а захисники України, тому мають право знати, що держава не лише мобілізує і вимагає від них виконання завдань, а й дає право на відновлення сил, на те, щоб побути із своєю родиною, бачити, як ростуть їхні діти, на ротацію. Він просив принести ці кайдани у Верховну Раду. Але я думаю, це зачепило б вразливі душі окремих осіб, які бояться навіть думати про вирішення питань військовослужбовців, так само, як ви

всі дружно замовчує крадіжку 40 мільярдів гривень у армії. І під час розгляду законопроекту ви слухняно тиснутимете зелені кнопки за крадіжку.

Питання щодо термінів служби – це питання виживання Української держави. Не можуть нормально захищати Українську державу ті, які четвертий рік поспіль безвиїзно перебувають на передових позиціях. Вони вже морально і фізично виснажені, неспроможні адекватно реагувати на ті чи інші загрози. У цьому залі хтось рже, перепрошую, мабуть, я кажу смішні речі.

Друзі, насправді, ми маємо захищати наших військовослужбовців, висловлювати свою повагу, забезпечуючи їхні права.

Ще три роки тому ми подавали законопроекти щодо термінів служби: у березні 2023 року подав Олексій Гончаренко, у квітні 2024 – фракція «Європейська солідарність». Міністерство оборони та уряд давно обіцяли подати такі законопроекти, але що ми маємо? Наші законопроекти не вносяться на розгляд, а влада подає нуль. Це так ви поважаєте військових? Давайте нарешті почнемо дійсно захищати наших захисників! (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі Костюх просить передати слово Бакумову. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний головуючий! Шановний український народ! Минулого пленарного тижня ми ратифікували угоду щодо отримання фінансової допомоги, що дозволить Україні залучити 90 мільярдів євро для підтримки державного бюджету. Значна частина цих коштів буде спрямована на закупівлю озброєння та посилення оборонно-промислового потенціалу держави. Саме ці видатки ми бачимо в проекті закону про внесення змін до Державного бюджету України на 2026 рік, підготовленому профільним комітетом до другого читання, який зараз розглядаємо. Сьогодні кожна стаття бюджету, це не просто цифри в балансі, це питання безпеки, справедливості, відповідальності перед людьми та державою.

Саме тому в Харкові, де мене обрали, сьогодні все більше людей запитують, чи відповідають окремі бюджетні витрати та накопичення системних боргів реальним викликам воєнного часу, якщо за весь період повномасштабної війни на підтримку сил оборони з міського бюджету виділяється не більше 1 відсотка. Це один із найнижчих показників серед громад України. А це місто-герой, місто, яке вистояло і продовжує боротьбу, проте місцева влада не робить висновків.

Так, видатки на оборону не є обов'язком міської влади, але, зважаючи на реалії сьогодення, це має бути її пріоритетом, адже сьогодні місто знаходиться під реальною і постійною загрозою, під ударами FPV-дронів. Окупанти системно атакують різні частини міста, зона ураження – 50 кілометрів, і це вже наша нова

реальність. Ключове питання: як сьогодні захищено місто і як вберегтись харків'янам?

Міська влада під час війни плуває благоустрій із безпекою. Сьогодні в місті висаджують сосни, які коштують майже по 1 мільйону гривень за кожен. По 1 мільйону гривень за кожен сосну тоді, коли харків'яни щодня допомагають військовим, збирають кошти на засоби РЕБ. Напевно, харківська влада тримає оборону міста ландшафтним дизайном. Не можна закрити небо над Харковом соснами, не можна захистити людей декоративними проектами, не можна пояснити родинам загиблих і поранених харків'ян, що на безпеку коштів не вистачило, але вистачило на те, без чого під час війни можна було обійтись. Сьогодні потрібне єдине рішення – поставити на перше місце в бюджетній політиці питання безпеки людей і підтримки оборони. Усе інше може зачекати.

Тому я з цієї високої трибуни закликаю уряд України разом з Харківською міською владою розробити спільні заходи щодо додаткового захисту Харкова та харків'ян.

Слава Україні!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Козак, фракція «Слуга народу».
Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Я скажу, що турбує українське суспільство і українську армію як частину суспільства. Терміни служби, про що сьогодні вже говорили в залі. Фото одного з тих, хто не побоявся вийти на Майдан, щоб сказати правду, ми бачили. Хоча насправді, я впевнений, ті, які спілкуються з військовими, а не лише сидять в Києві, усе чують і розуміють. Це перше.

Друге. Зарплати наших захисників, фінансова мотивація, тому що інакше забезпечити додаткове надходження людського ресурсу до лав Збройних Сил України не вийде. Паралельно з цим – фінансування медицини, освіти, соціального сектору. Я кажу не про нас з вами, не про Офіс Президента, не про Кабінет Міністрів чи витрати з бюджету на ще якісь забаганки, а саме про фінансове забезпечення громадян.

Третє, що турбує сьогодні суспільство, – завершення війни. Про це дуже багато говорять, але, на жаль, мало для цього роблять. Ви поговоріть про це з хлопцями та дівчатами, які воюють на фронті.

Далі. Питання щодо ТЦК. Думаю, сьогодні ТЦК є одним із ключових факторів, який розриває українське суспільство. Ми бачимо те свавілля, той «беспридел», які відбуваються на вулицях щодня, про що навіть омбудсмени кажуть, що близько 7 відсотків мобілізованих громадян – це люди, які мали право на відстрочку, були виключені з військового обліку або мали інші підстави

не бути мобілізованими. Тобто, виходячи з логіки, із 30 тисяч мобілізованих за місяць 2 тисячі 100 осіб – це ті, яких незаконно мобілізували працівники ТЦК.

Замість того, щоб Верховна Рада займалася всіма цими питаннями, які дійсно сьогодні турбують українське суспільство, бачу, що в цій Раді це вже взагалі нікого не хвилює. Ні комітети, які мали б сьогодні карати тецекашників за той «беспредел», який відбувається в суспільстві, ні комітети, які мали б забезпечити виділення коштів на потреби Збройних Сил України, а не забирати 40 мільярдів гривень з озброєння, ні комітет, який мав би займатися... *(Шум у залі).*

Дуже смішно голові Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки пану Завітневичу. Немає ані термінів служби, ані демобілізації, ані ротації, ані відпусток – нічого немає, а їм весело. Буде весело тоді, коли хлопці все-таки отримають і демобілізацію, і ротацію, прийдуть і запитають у таких голів комітетів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Прошу передати слово колезі Миколі Княжицькому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Леонідович Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Як ви знаєте, ми зараз переживаємо певною мірою кризовий період у відносинах з Польською Республікою. Закликаю вас не перебільшувати цієї кризи сучасного моменту. Ми чудово розуміємо, вона пов'язана з історичними питаннями, зокрема з Волинською трагедією, а також із трактуванням масових вбивств українців та поляків під час Другої світової війни і після завершення депортаційних операцій. Сьогодні це питання, як ніколи, загострилося. За моєї пам'яті це вже п'яте загострення навколо історичної проблематики та пов'язаних з нею емоцій. Давайте пригадаємо всі ці етапи загострення.

У 2010 році приводом стало присвоєння Степану Бандері звання Герой України. У відповідь польські депутати ініціювали постанову Європейського парламенту із засудженням цього факту. Саме тоді до польської та європейської політики увійшла теза про те, що з Бандерою Україна не стане частиною Європи.

У 2013 році польський парламент, медіа та широке коло громадськості дискутували, як відзначити 70-ті роковини Волинської трагедії. І саме тоді

в цьому залі 148 депутатів від проросійської політичної сили «Партії регіонів» закликали Сейм Республіки Польща «відновити справедливість» і визнати ті події актом геноциду. Це пішло з цього залу.

У 2016 році, уже під час російсько-української війни, польський парламент ухвалив постанову, у якій закріпив визначення польсько-українського протистояння 40-х років минулого століття.

У 2023 році польські праві вимагали від Президента Володимира Зеленського стати на коліна і вибачитися від імені України, як умову подальшої підтримки України.

У 2024 році польський уряд висунув ультиматум щодо блокування вступу України до Європейського Союзу через невирішення справ ексгумацій.

Емоційно це, безумовно, складна ситуація, особливо зараз, коли польський президент вимагав відібрати Орден Білого Орла у Володимира Зеленського. Ми, українці, не можемо спокійно на це дивитися.

Міністр закордонних справ Радослав Сікорський заявив, що Кароль Навроцький стоїть перед вибором: залишити орден колишньому німецькому канцлеру Герхарду Шредеру, який бере гроші від Путіна, чи відібрати орден в Президента України.

Чому все це відбувається? Причина одна: польські праві та ультраправі сили шукають привід, щоб припинити підтримку України й почати налагджувати відносини з російською федерацією. Це шлях у той бік. Саме так російська агентура намагається роз'єднати два наші народи. Вони шукають для себе перепустку до співпраці з росією, прагнуть діяти з нею заодно.

У 25-ту річницю візиту Папи Івана Павла II до України ми маємо повернутися до формули: «прошу прощення і прощаю, прощаю і прошу прощення». Це саме ті слова, які нам потрібно сказати одне одному.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще є 1 хвилина для завершального виступу. Слово надається Новікову. Після цього ще виступить Данило Олександрович, тому що надійшла заява від двох фракцій з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ.

Новіков передає слово Разумкову, потім – Гетманцев, і переходимо до голосування. Шановні колеги, прошу займати робочі місця.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Сьогодні знову за Кабінет Міністрів віддуватиметься перший заступник міністра фінансів. Дякую, що хоч ви прийшли від уряду. Хотілося б побачити в цьому залі Прем'єр-міністра... Шановна монобільшість, а вам не хотілося б? Це ж ваш Прем'єр-міністр, ви за неї голосували. Саме вона

має представляти проєкт закону про внесення змін до Державного бюджету України на 2026 рік щодо Збройних Сил України, які захищають не лише українське суспільство, а й її саму, урядову будівлю, де вона сьогодні працює, і будівлю парламенту.

Хотілося б побачити тут Міністерство фінансів не лише в особі першого заступника міністра. Дуже хотілося б побачити й Міністерство оборони, яке має робити все можливе, щоб законопроєкт про внесення змін до Державного бюджету України був прийнятий. Було б непогано побачити Умерова. Це цілий Секретар Ради національної безпеки і оборони України. Йому плювати на національну безпеку і оборону? Можливо, треба було б знайти час і прийти до Верховної Ради України.

Паралельно нагадую, минулого року з цієї трибуни я та мої колеги з команди «Розумна політика» наголошували, що бюджет, за який ви голосуєте, – це фільчина грамота, папірці, адже грошей не вистачатиме. Вам тоді розповідали, що все гаразд, усе пораховано, гроші на армію є, а сьогодні ви додатково виділяєте 1,6 трильйона гривень, точніше 1,57 трильйона гривень, якщо я не помиляюся.

Скажіть, будь ласка, а вас не хвилює, що минуло лише всього п'ять місяців цього року? П'ять! Ми сьогодні увійшли в перший місяць літа. Що буде восени? З чим прийдуть знову? А що з тими 90 мільярдами, які нам обіцяли на початку цього року? Лише зараз почали отримувати? Усім начхати, як держава і Збройні Сили прожили ці п'ять місяців?

Я вам озвучу ще одну цікаву інформацію. Ви знаєте, що Україна перетнула межу? Державний борг України перевищив 100 відсотків нашого ВВП і становить 101 відсоток. Чим і яким чином ви збираєтеся його повертати? Знову перекладете на українське суспільство? Так ми вже й так це зробили.

Хочу нагадати, що кожен українець, який сьогодні залишається в Україні, має сплатити понад 8 тисяч доларів США. Я розумію, що сьогодні курс гривні можна обвалити до катастрофічних показників, і тоді у гривні це взагалі буде невеликий показник, однак повертати треба буде в доларах США. Ви кожного українця зобов'язуєте повертати понад 8 тисяч доларів США. Скільки років люди це робитимуть? Скільки років це робитимуть пенсіонери? До кінця життя, особливо в умовах того, що ви хочете підвищити пенсійний вік, діти, медики, вчителі, наші військові ніколи цього не повернуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ми завершили виступи народних депутатів.

Шановні колеги, щойно від двох фракцій надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ.

Слово надається Данилу Олександровичу. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі! Звертаю увагу на надзвичайно важливе, можливо, найголовніше питання, яке стоїть сьогодні перед нами, якщо на мить забути про війну, – пенсійне забезпечення громадян. Нарешті ми переходимо від слів до справи – Кабінет Міністрів уже готує концепт пенсійної реформи. Минулого тижня попередньо він був представлений на раді коаліції, де ми його обговорили і вже за місяць очікуємо на остаточний проєкт реформи.

Що позитивного? Безперечно, те, що концепт передбачає базову гарантовану виплату на рівні 6 тисяч гривень. Тобто це той мінімум, який отримуватиме кожен пенсіонер. Позитивним є те, що страхова частина пенсії матиме єдині умови для нарахування. Запроваджується професійна частина, яка має замінити колишні кланові пенсії та залежатиме від рівня сплаченого ЄСВ. Скасовується несправедлива формула нарахування та індексації пенсій, через яку зараз обкрадається кожен пенсіонер, передбачається накопичувальна пенсійна система.

Що має зробити уряд? Безперечно, забезпечити коефіцієнт заміщення, тобто співвідношення заробітної плати і пенсії на рівні не менше 40 відсотків. Це той мінімум, який ми маємо забезпечити. До того ж, ми повинні встановити базову гарантовану виплату не на рівні 6 тисяч гривень, а на рівні реального прожиткового мінімуму. Нехай не одразу, а за кілька років, але люди повинні бачити і розуміти, коли вони отримуватимуть таку пенсію, на яку реально можна прожити.

Крім цього, розрахунок пенсійного віку має бути рівним. Пенсії для мобілізованих, військових і військових за контрактом, професійних військових повинні бути однакові. Тієї різниці, яка є зараз, не повинно бути. Безперечно, необхідно скасувати кланові пенсії, – цю ганьбу, яку не можуть внести на розгляд в сесійний зал вже понад рік. Профільний комітет ще рік тому підготував відповідний законопроект, і ми домовилися, що розглянемо його на цьому тижні.

У мене питання до всієї Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп: де законопроект [№ 12278](#) щодо скасування кланових прокурорських пенсій? Скільки ще ми терпітимемо цю ганьбу? Якщо хтось не підтримує це рішення, нехай за нього не голосує. Дайте нам, депутатам, які проти несправедливого пенсійного забезпечення, продемонструвати людям свою позицію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти робочі місця. Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку

денного пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність вашої особистої картки у пульті, що знаходиться на вашому робочому місці. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь... Займіть робочі місця, бо нам потрібні результативні голосування.

Прожу взяти участь у сигнальному голосуванні. Голосуємо!

«За» – 229.

Проголосували: за – 229, проти – 7, утрималися – 5. Усе, як завжди.

Артур Володимирович Герасимов – з процедури. Що у вас?

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу, учора не було проголосовано поправку 1203 фракції «Європейська солідарність» про повернення 40 мільярдів гривень із резервного фонду та кешбеків до Міністерства оборони на закупівлю зброї. Звертаюся до вас і всіх фракцій і груп, присутніх у залі в повному складі, з проханням дати право Ніні Петрівні Южаніній обґрунтувати поправку фракції та поставити її на голосування для врахування.

Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Артуре Володимировичу, учора після завершення розгляду питання усіх запитували чи наполягає хтось на своїх поправках. Відповіді не було. Тим паче автор, яку ви згадали, навіть не була присутня в залі, вона виступила з приводу однієї поправки й пішла.

Шановні колеги, доповідаю. Сьогодні я ставитиму на голосування поправки, які були враховані, для їх підтвердження. Єдина поправка, щодо якої ми не мали одноголосного розуміння, – поправка 135 Костенка (*Шум у залі*). Стоп! Якщо одноголосно... Дивіться, у нас принцип такий: одноголосного немає – поправки немає. Усе, немає, Артур проти. Перепрошую, колеги.

Переходимо до поправок... (*Шум у залі*). Ні, Артуре, тепер буде так. Друже, так не буде.

Отже, повторюю, на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми домовилися одноголосно... Спочатку я озвучу рішення, а потім поясню... (*Шум у залі*). Ні, спочатку я завершу. На засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми домовилися одноголосно, що сьогодні буде поставлено на голосування єдину поправку 135. Якщо члени Погоджувальної ради проти такого рішення, ми не голосуємо, а одразу переходимо до поправок на підтвердження. Таким було рішення Погоджувальної ради.

Артуре Володимировичу, а тепер – з процедури.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Шановні українці! Ми категорично підтримуємо і тримаємо своє слово щодо поправки 135 колеги Костенка з фракції «Голос», яка правильна і яку треба зараз

проголосувати. Проте звертаюся до вас, Руслане Олексійовичу, і щойно я отримав підтримку від фракції «Голос», з проханням терміново зібрати засідання Погоджувальної ради прямо в президії для прийняття рішення і голосування. Ви знаєте, згідно з Регламентом на вимогу двох фракцій ми маємо право зібрати Погоджувальну раду. Звертаюся до вас з проханням прямо зараз це зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не двох, Артуре Володимировичу, якщо я... *(Шум у залі)*. Три фракції? Дякую.

Шановні колеги, оголошується до розгляду проєкт Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ([№ 15224](#)).

Поправка 135. Костенко Будь ласка. Далі поправки... *(Шум у залі)*. Усе, ми почали розгляд питання. Ні!

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги, прошу хвилину уваги! Це дуже важлива поправка, суть якої проста: напрями використання коштів погоджуються Міністерством оборони України і адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, як і до цього, з Комітетом Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Це не бюрократія, а парламентський контроль, щоб ми мали розуміти, куди йдуть кошти платників податків. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 135, яку комітет відхилив. Аргументацію щодо неї ви почули. Комітет, я так розумію, Завітневич також це підтримують. Прошу голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято *(Шум у залі)*.

Артуре Володимировичу, що у вас з процедури? Ні, друзі, все!

Артуре Володимировичу! Добре. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу, насамперед хочу сказати, щойно ви сказали неправду під стенограму. Тому що в частині сьомій статті 73 Регламенту зазначено, що засідання Погоджувальної ради скликаються Головою Верховної Ради України, а в разі його відсутності – Першим

заступником чи заступником Голови Верховної Ради України або за ініціативою представників двох чи більше депутатських фракцій (депутатських груп) у разі необхідності. Двох чи більше! А нас ще підтримала фракція «Батьківщина». Тому три фракції вимагають від вас негайного проведення в президії засідання Погоджувальної ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Артуре Володимировичу, читаю для вас. Відповідно до частини четвертої Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану»: «засідання Погоджувальної ради скликаються Головою Верховної Ради України (Першим заступником чи заступником Голови Верховної Ради України, який виконує обов'язки Голови Верховної Ради України) за потреби, а також на вимогу трьох депутатських фракцій (депутатських груп)» (*Шум у залі*). Пояснюю! Стоп, шановні колеги! Добре, але коли буде оголошена перерва.

Рухаємось далі. Переходимо до поправок на підтвердження (*Шум у залі*). А, Безугла. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, я просто хочу сказати, що ви проголосували за погодження схематозів Держспецзв'язку через комітет. Щоб що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

БЕЗУГЛА М.В. Щоб що? З процедури! Знаєте, у мене не одна сотня поправок, я можу брати слово не з процедури. Я хотіла сказати, що колеги не вникають в те, за що голосують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування поправок на підтвердження. Прошу зайняти робочі місця. Зараз поправки Дмитра Разумкова на підтвердження.

Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, прошу слова з процедури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков – з процедури. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, деякі колеги звернулися до мене з проханням дати їм можливість виступити щодо низки поправок, які були в моєму листі. Тож я з ними поділюся, якщо ви не заперечуватимете.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, у нас таке правило: те, що ви не ставите, ставить інший.

РАЗУМКОВ Д.О. Або я передаю слово тому, хто попросив. Ви не заперечуєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно, я заперечую. Є порядок.
Дмитре Олександровичу, ви перший, ваше право. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Роксолано Андріївно, поясніть логіку поправки 365. Гадаю, ви як автор зможете пояснити, чому вона важлива саме в законопроекті щодо змін до Державного бюджету України на 2026 рік (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це підтвердження поправок.

Шановні колеги, будемо ставити на голосування для підтвердження поправку... (*Шум у залі*). Шановні колеги, Дмитро Олександрович просить поставити поправку 365 на голосування для її підтвердження.

Роксолано Андріївно, позиція комітету щодо поправки 365. Потім зал прийме рішення.

ПІДЛАСА Р.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, поправка 365 дозволяє Національному антикорупційному бюро України при розрахунку заробітних плат співробітників застосовувати прожитковий мінімум у розмірі 3 тисячі 328 гривень, а не 3 тисячі 28 гривень, як це передбачено їхнім профільним законом, без збільшення загальних видатків на НАБУ. Прошу підтвердити рішення комітету та підтримати цю поправку (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, секунду. Ми проголосуємо, тоді я дам слово з процедури.

Поправка 365 комітетом врахована. Народний депутат Разумков просить поставити на голосування таке рішення комітету для підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 365 для її підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Прошу показати по фракціях і групах.

Дмитре Олександровичу, будь ласка. Я ж сказав, по фракціях.

Дмитро Олександрович... Що з процедури? Дмитро Олександрович ставить поправку.

Геращенко, що у вас з процедури?

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, фракція «Європейська солідарність» вимушена нагадати, що ви Голова всієї Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

ГЕРАЩЕНКО І.В. З процедури. Нагадую, що буквально позавчора ви зустрічалися з пані Мартою Кос, яка так само звертала вашу увагу на повагу до опозиції. Три опозиційні фракції вимагають зараз скликання Погоджувальної ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Після завершення розгляду питань порядку денного.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Ви є Головою всієї...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, рухаємось далі.
Разумков, будь ласка, називайте номер поправки (*Шум у залі*). Добре.
Разумков, номер поправки. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Ніно Петрівно, можна вас попросити присісти. Дякую.
Відновіть, будь ласка, час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть час з початку.

РАЗУМКОВ Д.О. Комітет врахував поправку 374. Поясніть її, будь ласка, обґрунтуйте, чому її підтримали.

ПІДЛАСА Р.А. Який номер поправки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 374 за авторства Демченка, Крулька, Железняка, Німченка, Бабія, Ватраса, Мазурашу.

ПІДЛАСА Р.А. Поправку 374 підтримали 16 народних депутатів – членів бюджетного комітету. Вона пов'язана з поправкою 527, додатково закріплює, що виплати, про які йдеться в поправці 527, здійснюватимуться саме співробітникам Служби судової охорони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 374 комітетом врахована. Народний депутат Разумков просить поставити цю поправку на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Поправка 527. Перепрошую, Дмитре Олександровичу, який номер поправки?

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 379. Скажіть, будь ласка, а ви правда вірите, що дорожній фонд має стосунок до законопроекту щодо фінансування сектору безпеки й оборони? Назвіть тоді його проектом закону про «шкурняки» і внесіть туди ще й дорожній фонд.

Ви забираєте 40 мільярдів гривень у Збройних Сил України, щоб намалювати собі дорожній фонд і знову його розпиляти. Кубракова вже немає, а справа його житиме вічно? Знову повернеться 30 відсотків відкатів на будівництві доріг? Ви ж приймали цей бюджет, закладали ці кошти й переконували, що на все вистачає. Чому ви прикриваєте армією будівництво доріг? Якщо ці кошти дійсно для військових, віддайте їх армії, нехай вони будують. Але ні, ви закладаєте їх в дорожній фонд, щоб потім розпиляти і роздати тим підрядникам і тому картелю, який існує сьогодні.

Поясніть, будь ласка, чому ви це робите? Чому саме в цьому законопроекті? Чи мав право профільний комітет робити це?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ПІДЛАСА Р.А. Автором поправки 379 є керівник фракції «Слуга народу» Давид Георгійович Арахамія. У поправці пропонується доручити уряду під час розробки проекту Закону про Державний бюджет України на 2027 рік передбачити відновлення Державного дорожнього фонду у розмірі 25 відсотків доходів, визначених у Бюджетному кодексі як доходи дорожнього фонду. Це акцизи, в'їзне мито та багато інших джерел, які можна перевірити в Бюджетному кодексі.

Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 379 комітетом врахована.

Ставлю на голосування поправку 379 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Дмитре Олександровичу, назвіть наступний номер поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 646.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 646. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Скажіть, будь ласка, ця поправка про бойових дельфінів? Ідеться про рибне господарство. Тут ви перекидаєте гроші, знову їх ділите. Яким боком рибне господарство до сектору безпеки і оборони, поясніть, будь ласка? У чому логіка? Як може це з'явитися в такому законопроекті? *(Шум у залі)*.

Дякую. Але не треба. Ви поки що не в тому комітеті. Ось голова комітету. Ми зрозуміли, є бенефіціари цього процесу. Скажіть, ці бенефіціари – це наша армія? Збройні Сили України попросили вас про рибу чи, як завжди, знову за рибу гроші?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Роксолано Андріївно.

ПІДЛАСА Р.А. Це поправка 527?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Це поправка 646.

ПІДЛАСА Р.А. У поправці 646 пропонується перерозподілити в межах Держрибагентства 10 мільйонів гривень з програми закупівлі мальків на комунальні послуги та енергоносії без збільшення загальних видатків агентства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 646 авторства колег Гайду та інших комітетом врахована. Народний депутат Разумков просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 646 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 201.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 1353. Дякую, що мальки не пройшли, це точно не для Збройних Сил України.

Скажіть, будь ласка, на які потреби збільшуються видатки на 1,3 мільярда гривень для Міненерго? На потреби «дела Міндіча»? Чи тоді ще не все розпиляли? Поясніть, будь ласка, мені, народним депутатам, суспільству, куди ці кошти йдуть. Знову на Міненерго для «Енергоатома»?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 1352.

ПІДЛАСА Р.А. У поправці 1352 ми пропонуємо збільшити видатки на Міністерство енергетики, зокрема на фінансування програм підпорядкованих йому структур щодо управління зоною відчуження та на безпечну експлуатацію об'єкта «Укриття».

Звертаю вашу увагу, що під час формування проєкту Державного бюджету України не було міністра енергетики і питання щодо фінансування їхніх програм не були у фокусі уваги. Тож прошу зараз підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 1352. Питання енергетичної стабільності України.

Ставлю на голосування поправку 1352 для її підтвердження. Дуже прошу її підтримати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Проху показати по фракціях і групах.

Дмитре Олександровичу, наступна поправка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дивіться, якщо у вас щось було не в пріоритеті, то це дивно. Бюджет верстається не на місяць, не на два, а на рік.

У мене запитання: наступна поправка про що? Про зону відчуження чи попередня поправка була про зону відчуження?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, це яка поправка?

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 1353. Яка з них стосується зони відчуження? Чому ми знову вирішуємо непрофесіоналізм, допущений під час підготовки проєкту бюджету, за рахунок наших військових? Ви зараз за рахунок військового бюджету перекриваєте інші видатки. Хіба так можна? Шукайте інші джерела, забирайте кошти з «Єдиного марафону», з програми «Тисячovesна». Будь ласка, перекладайте туди.

Якщо ні, то, вибачайте. Ви закладаєте сюди ці кошти, щоб потім пояснювати, що ми ж для армії голосуємо цей бюджет і маємо його провести. Ну, тоді не брешіть колегам, скажіть правду, що поставили завдання, ми так і робимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 1353. Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Поправка 1353 повністю, до єдиного слова і букви, дублює частину поправки 1352, яку ми вже проголосували, зокрема в частині виділення коштів для Державного агентства України з управління зоною відчуження на погашення боргу агентства за електроенергію та пільгові пенсії та підтримку в безпечному стані блоків ЧАЕС. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 1353 авторства Бондаренка комітетом врахована. Народний депутат Разумков просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Дмитре Олександровичу, яка наступна поправка?

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 1488.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. На цю трибуну, де зараз стоїть пані Підласа, ми запрошували наших паралімпійців, вони тут стояли. А зараз ви в них забираєте кошти і передаєте іншій громадській організації. Поясніть логіку. Якщо їм треба допомога, давайте заберемо фінансування з інших статей державного бюджету і передамо їм кошти, тим паче є звідки: «Єдиного марафону», «Тисячovesни», кешбеків. Будь ласка, я не проти. Але забрати сьогодні в паралімпійців і закласти це в бюджеті провоєнних... За всієї поваги, а як це має працювати? Я не проти, давайте виділимо додаткові кошти, реєструйте законопроект, завтра його проголосуємо за основу і в цілому, візьмемо ресурс, передамо на громадську організацію. Але забирати в паралімпійців... Я не розумію, як ви могли прийняти таке рішення.

Роксолано Андріївно, поясніть, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 1488.

ПІДЛАСА Р.А. У поправці 1488 пропонується зробити внутрішній перерозподіл 95 мільйонів гривень, які використовуватимуться у трьох напрямках: по-перше, навчально-тренувальні збори паралімпійців та дефлімпійців – 66,7 мільйона гривень, тобто дві третини від суми, по-друге, зарплати спортсменів та тренерів паралімпійської та дефлімпійської збірних, по-третє, сплата за електроенергію. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, поправка 1488 комітетом врахована. Народний депутат Разумков просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 1488 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, залишилася одна поправка із тих, які були на підтвердження, – поправка 527.

Роксолано Андріївно, ви наполягаєте на її підтвердженні?

Дмитре Олександровичу, у вас все?

Роксолано Андріївно, наполягаєте, так?

Ставлю на голосування поправку 527 для її підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, займіть робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони» ([№ 15224](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Бужанський – з процедури. Будь ласка.

Прошу показати по фракціях і групах, щоб бачили, хто голосував за бюджет.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановні колеги! (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Бужанського.

Будь ласка, Максиме Аркадійовичу.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Шановні колеги, я хотів би вам нагадати, що дороги на сході знищені війною. Ось пан Мисягін декілька днів тому був у Вовчанську і втратив там два колеса, бо доріг немає. На схід їдуть військовослужбовці, везуть паливо та бронетехніку. Той, хто не підтримав поправку щодо дорожнього фонду, просто не дав можливості відремонтувати дороги. Ви завдали шкоди Збройним Силам України, і за це вам має бути соромно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максиме Аркадійовичу, це був виступ не зовсім з процедури, але ви висловилися.

З процедури? Будь ласка, Разумков, за ним Ірина Володимирівна, потім Устенко. Друзі, прошу вас, тільки з процедури.

Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую колегам за нотацію. Однак хотів би нагадати, що у вас був державний фонд, за кошти якого ви побудували дороги в Чорнобилі, якими рашисти й проїхали. Далі ви не давали підривати мости, тому що думали, що там також люди...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, що у вас з процедури? Це був виступ з процедури? Добре.

РАЗУМКОВ Д.О. Це з процедури було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко. Тільки, будь ласка, з процедури. Потім виступить з процедури Устенко, і підемо далі.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Від імені нашої фракції хочу звернутися до Збройних Сил України. Шановні військові, запам'ятайте прізвище – Роксолана Підласа. Це молода людина...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Фракція «Європейська солідарність» реєструє проєкт постанови про відсторонення Підласої з посади голови бюджетного комітету...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. ...за системне порушення Регламенту. Нашу фракцію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

ГЕРАЩЕНКО І.В. ...не запросили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*).

Що постанова? Це не з процедури, це ваша законодавча ініціатива, яку ви можете робити без оголошення про напад. Розумієте?

Будь ласка, Устенко.

УСТЕНКО О.О., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Щодо дорожнього фонду. Руслане Олексійовичу, дійсно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки, будь ласка, з процедури.

УСТЕНКО О.О. Максим Аркадійович правильно порушив питання щодо зруйнованих транзитних доріг на сході.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З процедури!

УСТЕНКО О.О. Це дороги Полтавщини, Сумщини, Донецької та Дніпропетровської областей.

Прошу вас дати доручення уряду, щоб він розробив механізм створення дорожнього фонду, і ми його проголосували. Тому що, коли весною... (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ось сидить уряд, він усе почув.

Шановні колеги, давайте не зловживати виступом з процедури. Виступ з процедури повинен бути виступом з процедури!

Далі – Івченко, Євтушок і Костюк, і, шановні колеги, продовжуємо працювати. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Колеги, у цьому законопроекті є поправка 349 Цимбалюка Михайла Михайловича, у якій йдеться про збільшення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

ІВЧЕНКО В.Є. ...грошового забезпечення військовослужбовців. Це і є з процедури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

ІВЧЕНКО В.Є. Її не було підтримано. Важливо зафіксувати, що позиція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Учора Михайло Михайлович мав можливість про це говорити.

Слово надається Євтушку, за ним – Костюк. Друзі, тільки з процедури. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово, прошу доручити голові Комітету з питань освіти, науки та інновацій розглянути на своєму засіданні законопроект [№ 15082](#), який дає можливість учням 9-х класів завершити навчання в тих закладах, де вони зараз навчаються, і внести його на розгляд у зал. Бо два його автори – Бабак і Гетманцев дезорієнтували суспільство і не дають відповіді на питання: що далі робити, як проводити цю освітню реформу в контексті організації роботи академічних ліцеїв тощо?

ГОВУЮЧИЙ. Я правильно зрозумів? Ви просите дати доручення комітету.

ЄВТУШОК С.М. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Євтушка, яку він щойно озвучив. Прошу голосувати.

«За» – 112.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Слово надається Костюку, і рухаємося далі. Будь ласка.

КОСТЮК Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Житомирщина. Добрий день! Нарешті виступ з процедури. У Верховній Раді на сьогодні 20 позафракційних народних депутатів, більшість із яких – мажоритарники. Двадцять депутатів – це більше, ніж чисельність деяких депутатських фракцій і груп, але фактично, це просто безправні люди. Ми не можемо виступати у Верховній Раді з будь-якого питання, щодо законопроекту чи проекту постанови.

Я вже звертався до Олександра Корнієнка, коли він головував на засіданні, з проханням включити представника від позафракційних депутатів до складу Погоджувальної ради. Наразі є пропозиція, яку можна зробити сьогодні.

Руслане Олексійовичу, коли на табло висвічуються результати голосування по фракціях і групах, прошу вас додати маленький рядок – позафракційні. Тому що нас ніби не існує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми є, просто нас перекидають у кінець. Я також позафракційний. На одну сторінку не можна розмістити всі прізвища, вони переходять на другу сторінку, але всі є. Якщо ви подивитися другу сторінку, на ній позафракційні.

КОСТЮК Д.С. Як подивитися? Це ж неможливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ви можете під час наступного голосування, коли я попрошу показати результати по фракціях і групах, усе побачити.

Мені дуже близька ваша біль, бо я також позафракційний, розумієте? Дякую, шановні колеги.

Ми можемо рухатися далі. Наступне питання – проєкт Закону «Про акціонерне товариство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» ([№ 15122](#)).

Шановні колеги, займіть, будь ласка, робочі місця, треба включити це питання до порядку денного.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 15122 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Не включили його до порядку денного.

Ідемо далі. Наступне питання – проєкт Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо підвищення ефективності контролю за виробництвом та обігом тютюнової сировини» ([№ 14245](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 194.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Ковальчук Олександр Володимирович.

Олександр Володимировичу, ви будете виступати і від авторів, і від комітету? Будь ласка, до 4 хвилин.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Даний проєкт закону передбачає комплексне врегулювання обігу тютюнової сировини, посилення контролю за сировинним сегментом тютюнового ринку.

Шановні колеги, звертаю вашу увагу, що цей законопроект саме про тютюнову сировину. У залі є багато інформації, що законопроект стосується тютюн-цигарок. Прошу звернути увагу, що в ньому йдеться про тютюн (сировину), це дуже важливо. До розробки проєкту закону були долучені Міністерство фінансів України, Державна податкова служба, Бюро економічної безпеки, Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, а також представники експертного та бізнес-середовищ. У засіданнях робочих груп брали участь безліч асоціацій від аграрного сектору України, тобто наші агровиробники, також були представлені абсолютно всі компанії – виробники цигарок, з якими протягом декількох місяців тривала довга дискусія про те, яким має бути цей законопроект.

Наприкінці численних дискусій робочих груп ми почули деякі зауваження від окремих виробників і врахували їх на спеціальному засіданні Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики. Тож 19 із 20 присутніх членів комітету підтримали остаточну редакцію цього законопроєкту.

Проєкт закону передбачає, зокрема, розширення функціоналу «єАкциз» на операції з тютюновою сировиною та обов'язкову реєстрацію таких операцій усіма економічними операторами. Також планується створення єдиного реєстру виробників тютюнової сировини й врожаю тютюну та фіксація відомостей про посівні площі, врожайність, обсяги збору, зберігання та переміщення тютюнової сировини.

Як вам відомо, сьогодні в Україні катастрофічна ситуація з обігом нелегальної тютюнової продукції. Якщо ми запитаємо в себе, звідки беруться цигарки, які виготовляють і нелегально продають на території України та за її межами, відповідь буде дуже проста – усе починається з нелегальної сировини.

Законопроєкт № 14245 покликаний розв'язати проблему адміністрування, вирощування, переміщення та зберігання тютюнової сировини, що зробить ринок прозорим для всіх учасників, для українського аграрія-виробника, який працює в білу, тобто в легальній площині, і для тих виробників, які чесно сплачують податки, платять акциз, ПДФО за робочі місця тощо. Очікуваним результатом прийняття законопроєкту є зменшення частки нелегального ринку тютюнових виробів, перекриття сировинного сегменту тіньових схем, посилення податкової та акцизної дисципліни, а також формування прозорих і прогнозованих правил для легальних учасників ринку.

Ми чудово розуміємо, що на ринку є велика кількість (20 відсотків ринку України знаходяться в тіні) тих, хто закликає народних депутатів не підтримувати дану ініціативу. Але, шановні колеги, ще раз звертаю вашу увагу, 19 із 20 членів комітету, які працювали протягом шести місяців над цим законопроєктом, прийняли рішення про підтримку і рекомендацію Верховній Раді прийняти його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти. Будь ласка.

Осадчук Андрій Петрович, фракції «Голос». Будь ласка.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Я не говоритиму зараз щодо суті цього законопроекту, гадаю, пан Ковальчук представив його досить детально, далі самі вирішите, як голосувати.

У мене запитання як від представника, переконаний, не лише опозиції в податковому комітеті. Як ви почуваєтеся після того, як ми проголосували за бюджет, у якому не закладено грошей на підвищення зарплат військовим? Мені просто цікаво. Учора ви проголосували за збільшення податків, сьогодні – щоб залишити всі ці кошти на кешбеки, марафони, «Підтримки, фінансування рейтингу Президента після «Династії», і не заклали грошей на підвищення зарплат армії, що ваш Президент, Прем'єр-міністр та керівники різних відомств та міністерств обіцяли нашим військовим. Вам нормально, що люди, які виконують найважливішу функцію в державі, досі отримують мінімальну заробітну плату у розмірі 20 тисяч гривень, тоді як зарплати інших зросли? Не буду згадувати, на скільки вони збільшилися у народних депутатів.

Те, що відбуватиметься далі, коли нарешті збільшать зарплату до «тридцятки», то це за рахунок грошей для армії шляхом внутрішнього перерозподілу. Ці гроші заберуть з однієї кишені військових і передадуть на тимчасове підвищення цих зарплат. Все. Скажіть, будь ласка, це нормально? Як ви почуваєтеся після цього? Чи зможемо ми потім дивитися людям в очі? Були такі поправки, які забирали право в уряду роздавати наліво гроші, але жодну з них не підтримали. Ви всі виходили на трибуну і критикували цей «єБак», проте жодна поправка не пройшла. У результаті – на табло зелений напис, що бюджет прийнято. Мені просто цікаво, як ви після цього почуваєтеся?

Дякую (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка... Секунду. Може, ми всі... З процедури? З процедури – Сергій Володимирович, а потім – Синютка.
Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановний пане Голово! Звертаюся до вас з процедури з проханням активніше користуватися вашим правом і зупиняти депутатів під час виступу, особливо коли вони доносять суспільству неправдиву інформацію. Заробітна плата народних депутатів не збільшувалася взагалі, тому не треба маніпулювати цією історією. Якщо колега використовує кошти на депутатські повноваження як власну зарплату, це його проблема.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто ще виступатиме з процедури? Мар'яна Володимирівна, потім – Железняк. Тільки я вас прошу, з процедури. Будь ласка, Мар'яно Володимирівно.

БЕЗУГЛА М.В. Я не знаю, як назвати ці коментарі від фракції «Батьківщина», оскільки ми всі розуміємо, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури?

БЕЗУГЛА М.В. ...грошове забезпечення народних депутатів збільшилося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З процедури.

БЕЗУГЛА М.В. Колеги, навіщо ви маніпулюєте? Краще відверто говорити суспільству.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Железняк. Будь ласка. Тільки з процедури, бо я вимикатиму мікрофон.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Відчуваю певний дискомфорт у тому, що пояснюватиму колегам, як нараховується зарплата народних депутатів. Проте нагадаю, що відповідна мінімалка, до якої є прив'язка, збільшувалася майже в кожному державному бюджеті протягом повномасштабного вторгнення, а отже, це впливало й на збільшення виплат, окрім відповідно декількох років. Тому давайте не маніпулювати... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у мене пропозиція перейти... Я хочу нагадати, що ми розглядаємо проєкт закону № 14245 *(Шум у залі)*.

Сергію Володимировичу, я не завжди чую, що говорять, тому що інколи тут буває броунівський рух *(Шум у залі)*. Давайте спочатку ми розглянемо це питання, бо загубимо логіку нашого зібрання.

Синютка, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Нагадую, ми розглядаємо законопроєкт № 14245.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Я також хочу звернути вашу увагу, що депутати, які проголосували за зміну до Державного бюджету України на 2026 рік, не мають абсолютно ніякого уявлення, за що голосували. Знову все відбулося на автоматі: зеленими кнопками проголосували, не усвідомлюючи, що саме ви могли зберегти кошти Міністерства оборони. Фракція «Європейська солідарність» хотіла поставити на голосування єдину поправку 1203, яка хоча б врятувала обличчя залу, про те, що ми не дамо із затвердженого бюджету забрати 40 мільярдів гривень. Однак усе залежить від Голови парламенту. Це не стільки ваша вина, як його. Я не знаю, як після такої організації голосування в залі за зміни до Державного бюджету України, він дивитиметься в очі військовим. На жаль.

Що стосується даного проєкту закону. Дійсно, у нашій державі постійно обговорюється питання про тіньовий, чорний ринок продажу тютюнових виборів. Постійно. Частка тіньового ринку змінюється, але ніколи не падала нижче 20 відсотків, іноді в Україні вона сягає і 40 відсотків.

Чи достатньо на сьогодні нормативно-правових актів, щоб правоохоронні органи могли контролювати виробництво тютюнових виробів? Скажемо так, достатньо. Довгий час для цього не було політичної волі. Проте зараз Бюро економічної безпеки демонструє роботу щодо зупинення «чорних» фабрик у Чернівцях та Кременчуці, які до цього часу не підкорялися абсолютно нікому.

Стосовно додаткового контролю вирощеної сировини, який зараз пропонується цим законопроєктом. Можливо, цей проєкт...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександру Ковальчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ковальчук. Будь ласка.
Запрошую народних депутатів до залу.

КОВАЛЬЧУК О.В. Шановні колеги, ми почули виступи народних депутатів з опозиційних фракцій, які казали про бюджет. Ми розуміємо, що бюджет України сьогодні повністю залежить від допомоги і зовнішнього фінансування, і це правда, бо в нас не вистачає власного ресурсу.

Законопроєкт № 14245, який ми зараз обговорюємо і будемо голосувати, покликаний повернути в бюджет близько 50 мільярдів гривень. Так, це не відбудеться в цьому році, можливо, й у наступному році в повному обсязі.

Нагадую, що це лише перше читання, і в кого є бажання, раціональні пропозиції, ідеї, будь ласка, долучайтеся до засідань і висловлюйте їх у процесі обговорення робочої групи. Законопроект покликаний детінізувати ринок сировини, відповідно й ринок цигарок. Усе дуже просто. Проте, якщо ми з вами це зробимо і буде менше тіні, буде й більше надходжень до державного бюджету. Можна дискутувати, буде це 50 чи 60 мільярдів гривень, але все залежить від того, коли норми почнуть працювати. Те, що точно буде більше надходжень до бюджету – це факт. Сьогодні тінновий ринок тютюну в Україні становить понад 20 відсотків. Це найбільший показник за нашу каденцію. Раніше це було 5-8 відсотків, але 20 відсотків і більше не було ніколи. Ці дані у відкритому доступі на сайті *Kantar*, ви можете їх подивитися. Ніхто не здатен нічого зробити з цигарками, допоки буде тіннова «чорна» сировина.

Тож давайте покладемо цьому край. Прошу підтримати за основу даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка, 1 хвилина.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Щодо даного законопроекту ми визначатимемося шляхом голосування. Зараз я хотів би ще раз зосередити увагу на попередньому законопроекті щодо внесення змін до Державного бюджету України на 2026 рік. Прикро, що в урядовій ложі не було міністра оборони, бо це оборонний законопроект. Гадаю, йому соромно дивитися в очі депутатам, які голосували за такий бюджет. Проте як він дивитиметься в очі військовим, бо сектор безпеки і оборони це не лише дрони, це насамперед ті, хто ними управляє, – особовий склад. У цих змінах до бюджету не передбачено жодної копійки на підвищення їхніх посадових окладів, не кажучи вже про надбавки чи додаткові виплати.

Саме тому фракція «Батьківщина» наполягала на конкретній поправці, якою пропонувалося збільшити грошове забезпечення. Саме тому ми і не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, ми завершили обговорення даного законопроекту, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, займіть робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо підвищення ефективності контролю за виробництвом та обігом тютюнової сировини» ([№ 14245](#)) за основу з урахуванням пропозицій,

викладених у висновку головного комітету, та доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення цього проєкту закону на повторне перше читання. Давайте відправимо його на повторне перше читання.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення даного законопроєкту суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 205.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, законопроєкт відхилено.

Наступне питання – проєкт Закону «Про внесення змін до статті 94 Закону України «Про Національну поліцію» щодо осучаснення розміру грошового забезпечення поліцейських» ([№ 6506-1](#)).

На трибуну запрошується Іонушас Сергій Костянтинович (*Шум у залі*). Зараз, я відкрию цей законопроєкт, подивимось, що там робиться.

Шановні колеги, хтось наполягає на поправках? Гончаренко, 2 хвилини, і буде виступ Геращенко.

Олексію Олексійовичу, будь ласка, з місця. Усі виступатимуть з місця. Ще буде виступ Дмитра Олександровича.

Будь ласка, Олексію Олексійовичу. Це ваші поправки? Гончаренко, зараз я подивлюся, які поправки (*Шум у залі*). Добре, поправки на підтвердження поставимо в кінці. А зараз я хочу... Гончаренко, а де ваші поправки, я їх не бачу?

У мене таке запитання: хтось наполягає на розгляді своїх поправок та голосуванні для їх врахування? (*Шум у залі*).

Ви замість поправок 35, 48, 51 і 59 берете 2 хвилини на виступ. Супер.

Гончаренко. Будь ласка, 2 хвилини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні колеги, щойно ми прийняли зміни до Державного бюджету України на 2026 рік, де ані на копійку не збільшили зарплати військовослужбовців, ще й з бюджету Міністерства оборони забрали 40 мільярдів гривень. Знаєте, таке відчуття, що про війну ви згадуєте тільки тоді, коли приймаєте черговий план потужності й незламності.

Сьогодні Верховна Рада має опікуватися найголовнішим – це питанням миру. І Президент Зеленський, і вся Верховна Рада повинні займатися цими трьома літерами – МИР, інакше український народ пошле нас усіх на інші три літери. Тому що це найголовніше сьогодні – те, чого очікує все суспільство.

У мене просте запитання: де український план миру? Нам у цьому залі презентували план потужності, план перемоги, план стійкості, план незламної стійкості і потужної потужності. Я хочу побачити план миру. Коли ти реально хочеш миру, ти готуєш план, коли ти хочеш піару, ти пишеш листи, заяви та інші звернення. Мені набридло чути про все, що завгодно: про конференції, про листи, про заяви, про Абрамовича і таке інше. Де план миру? Коли він буде представлений з чіткими термінами, нашим баченням? Але план реалістичний без тих розмов про два-три тижні, про каву на набережній Ялти тощо. Реалістичний план, який ми відстоюватимемо щодня, під час кожної зустрічі. Бо нашим найголовнішим питанням і завданням є мир. Ми повинні якомога скоріше зупинити цю війну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Врахування? Які у вас поправки на врахування? Зараз я подивлюся, але я їх тут не бачив.

Ірино Володимирівно, я можу вас попросити, щоб ви підійшли, бо я не бачу ваших поправок. Щодо поправок 35, 48, 51, 59 щойно виступив (2 хвилини) Гончаренко, який є їх співавтором (*Шум у залі*). Ні, друзі, Гончаренко взяв 2 хвилини замість цих поправок. Їх усього чотири поправки. Він взяв чотири...

Народний депутат Мамка. Будь ласка, 3 хвилини замість своїх поправок 26, 29, 45, 46, 47, 56, 64.

Будь ласка, скажіть номери поправок, я вам дам час.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Можна говорити про політику, але правоохоронний орган, який бере на себе максимальне навантаження – близько 90 відсотків усіх злочинів щодо їх розслідування, документування, всього іншого, не можна його працівникам нараховувати заробітну плату відповідно до постанови Кабінету Міністрів України. У всіх правоохоронних органах і службах існує дуже проста істина: якщо держава бере на роботу робітника, вона зобов'язується гарантувати йому заробітну плату, страхування, виплати, відпустки, інші нарахування не постановами, обіцянками чи підзаконними актами, а законом.

Чому підійшов цей законопроект? Я був одним із авторів альтернативних законопроектів. На мою думку, цей документ є гарантією. Уперше в Україні поліція може отримати закон, який гарантуватиме заробітну плату. Сума підвищення розраховуватиметься за законом, буде гарантія від держави, і не більше. Можна спекулювати цим законопроектом, що ми платимо, додаємо, підвищуємо, але це все неправда. Цей проєкт закону каже тільки одне –

законодавчо врегулювати і дати правоохоронному органу – Національній поліції України гарантію від держави на оплату праці.

Прошу підтримати цей законопроект в цілому, щоб виконати місію: вперше в Україні гарантувати поліцейським зарплату на рівні закону як від держави, так і від народних депутатів, які мають право приймати такі рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Геращенко замість своїх поправок – до 2 хвилин, Разумков – 3 хвилини, і голосуємо.

Шановні колеги, орієнтовно через 4 хвилини ми будемо готові до голосування.

Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дорогі, шановні українські поліцейські! Ми знаємо, що багато з вас прийшли на цю службу після звільнення зі Збройних Сил України або навпаки, після роботи в Національній поліції перейшли до сил безпеки і оборони, щоб боронити державу в лавах ЗСУ.

Щойно 242 народні депутати, зокрема 189 «слуг», які вперше за ці дні сьогодні збіглися, сповзлися, щоб вкрати у Збройних Сил України 40 мільярдів гривень. Ташева, яка бігає по конференціях і вимагає звільнення Криму, Роксолана Підласа як голова бюджетного комітету разом з «недобитками» ОПЗЖ вкрали у Збройних Сил України 40 мільярдів гривень зі статті видатків на закупівлю зброї.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна за поправками?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Навіщо вони це зробили, коли поліцейські та рятувальники Державної служби з надзвичайних ситуацій після атак російських «шахедів» змушені розбирати завали, бо в нас немає ракет. «Слуги» разом з ОПЗЖ і Тамілою Ташевою вкрали із закупівель зброї 40 мільярдів гривень. І куди ж вони їх передали? До резервного фонду, тому що там кошти закінчилися ще у травні. До того «слуги», ОПЗЖ і Ташева голосували, аби кошти резервного фонду пішли на кешбек, «Вовину тисячу», «ЄБак» і таке інше.

Хочу сказати, сьогодні фракція «Європейська солідарність» викладе прізвище кожного, починаючи від Стефанчука, Корнієнка – усіх 198 «слуг народу», Ташевої, кожного, хто проголосував за крадіжку 40 мільярдів гривень. Завтра ці депутати разом з Ташевою пойдуть на конференцію з питань відновлення (*Recovery*) і молитимуть наших європейських партнерів: дайте нам, будь ласка, гроші, у нас ракет немає, немає чим захищати наші цивільні міста від російських атак і ракет. А навіщо ви сьогодні вкрали в ЗСУ 40 мільярдів гривень? Сьогодні ви, пане Стефанчук, не дали можливості поставити на голосування жодної поправки фракції «Європейська солідарність», яку ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні друзі, треба було вчора бути присутніми в залі і ставити, а не «змататися» звідси і лишити пусті ряди (*Шум у залі*).

Я чув як ви, пані Софіє, розказували тут, що мене немає. Я прийшов, а вас не було. Де ви були? Займіться собою, у дзеркало подивіться.

Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, з процедури.

Я не буду виступати замість своїх поправок, буду йти по поправках на підтвердження, а пан Іонушас на них відповідатиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що? Повторіть, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Я піду по поправках на підтвердження. Тут пан Іонушас дуже часто зустрічається як автор, тому я не буду виступати, а піду по поправках.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, ми ж домовлялися, що ви буде виступати 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Ні, я буду іти по поправках.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ідемо по поправках на підтвердження?

РАЗУМКОВ Д.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Яка перша поправка?

Шановні колеги, займіть робочі місця.

Поправка 1. Правильно?

РАЗУМКОВ Д.О. Правильно. Поправка 1. Я хочу, щоб автор пояснив логіку цієї поправки. Паралельно звертаюся до залу. Дивіться, ми можемо багато говорити про підвищення зарплат будь-кому, але поки ми не збільшили зарплати військовим, медикам, учителям, не підвищили пенсії, думаю, можна це в законі пакетом прийняти.

Хочу почути позицію автора цієї поправки, навіщо вона в цьому законопроекті, і поставити її на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 1.

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, поправка 1 стосується

назви цього законопроекту, а саме: щодо осучаснення розміру грошового забезпечення. Шановні колеги, стандарти виплати заробітної плати не встановлені лише в працівників поліції, тоді як у всіх інших осучаснених правоохоронних органах, зокрема ДБР, НАБУ та інших, вони діють.

Тому й у назві цього законопроекту ідеться про осучаснення розміру грошового забезпечення.

Поправка комітетом врахована. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 1 комітетом врахована. Разумков просить поставити рішення комітету на голосування для підтвердження. Поправка мегаважлива, стосується назви законопроекту.

Ставлю на голосування поправку 1 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

У нерівній боротьбі нам вдалося зберегти назву законопроекту.

Поправка 2. Разумков. Прошу.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправка 2. Може, збережете й інші норми законопроекту. Керівник комітету не дуже втомлений, він не може прийняти закони, які призвели б до того, щоб тецекашники несли відповідальність. Уже рік...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, можна щодо поправки?

РАЗУМКОВ Д.О. Ні, Руслане Олексійовичу, я попросив пояснити логіку поправки, а далі скажу те, що вважаю за потрібне. Регламент мені дозволяє, і ви чудово це знаєте. Дякую.

Оскільки моя особиста думка, що пану Іонушасу немає чим зайнятися, хочу почути його позицію щодо поправки 2, наскільки вона важлива для комітету та залу. Нехай пояснить усім народним депутатам у цьому залі, навіщо вона потрібна. Може, ще одна назва або ще щось дуже корисне.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 2.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги, поправка 2 комітетом врахована. Відповідно до цієї поправки комітет ухвалив рішення щодо певних стандартів, які є в інших правоохоронних органів, зокрема про наявність грошового забезпечення осіб рядового та начальницького складу (посадовий оклад, оклад за спеціальним званням, надбавки за вислугу років, премії тощо).

Шановні колеги, це все є в усіх правоохоронних органах, пропонуємо осучаснити й для поліції. Хочу зазначити що цей законопроект про правопорядок, який забезпечується на вулицях Києва. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на поправці 2?

Ставлю на голосування поправку 2 для її підтвердження. Комітетом вона врахована. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Поправка 3. Разумков.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Автор поправки 3 той самий. Про осучаснення? Ви тоді прямо скажіть! Чому ви не кажете правду, що це збільшення заробітних плат? Це перше.

І друге. Це законопроект шостої сесії. Якщо я не помиляюся, це, мабуть, 2020 або 2021 рік. Виходить, що за весь цей проміжок часу вам на зарплати поліцейських було, скажімо, плювати (тут більше підходить інше слово), бо саме ви як голова комітету формуєте політику комітету, вносите питання до порядку денного, тоді цього не відбувалося. Тобто всі ці роки поліцейські не отримували, вам було о'кей. Хто вам сказав зараз це зробити? Надійшло завдання? Тоді поясніть поправку 3.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 3.

ІОНУШАС С.К. Дякую. Шановні колеги, ще раз пояснюю, цей законопроект про роботу поліцейських і службу ДСНС, про те, що рятувальники ДСНС разом з поліцією щоночі визволяють з-під завалів людей. Саме про це цей законопроект і ця поправка зокрема. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 3 комітетом врахована. Разумков просить поставити її на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Поправка 49. Так, Дмитре Олександровичу?

РАЗУМКОВ Д.О. Так, поправка 49. Я іду по поправках Іонушаса. Якщо хтось хоче...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Їх чотири? Це четверта?

РАЗУМКОВ Д.О. Ні, Руслане Олексійовичу, є ще враховані частково.

Давайте тоді прийнемо закон стосовно тих поліцейських та деесенесників, які, дійсно, виїжджають на обстріли і потрапляють під удари рашистів. І паралельно визначимо якусь історію, яка сьогодні працює з тецекашниками. Тоді давайте підвищимо заробітну плату лише тим, хто ці функції дійсно виконує, а іншим не будемо цього робити. Тому що, виходячи з того, скільки сьогодні заробляє ТЦК (близько 3 мільярдів євро на рік), то цій категорії вистачає, а тим, хто дійсно виконує цей функціонал, о'кей, давайте прийнемо. І взагалі треба вивести поліцію, щоб вони не працювали разом з тецекашниками. Взагалі тецекашників треба прибрати зі Збройних Сил України, нехай працюють в Міністерстві оборони. Давайте ці дві окремо взяті категорії об'єднаємо і введемо.

Дякую.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги, нагадую, це про Національну поліцію і ДСНС. На жаль, поліцейські гинуть разом з нашими військовослужбовцями. Вони захищають нас не лише на фронті, а й щодня.

Про що ця поправка? Вона про те, що закон набирає чинності з наступного бюджетного року, тобто з 1 січня 2027 року. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 49 комітетом врахована. Позицію ви почули.

Ставлю на голосування поправку 49. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Дякую.

Дмитре Олександровичу, у вас ще є поправки? Будь ласка, назвіть номер поправки, я її шукатиму.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, тут ще багато поправок з частковим врахуванням, але автор не Іонушас. Якщо можна, дайте мені 2 хвилини на виступ замість поправок 6, 7, 12, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 31, 37, 38, і я на них не наполягатиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Поправки 6, 7...

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 12, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 31, 37, 38.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До поправки 38. Добре.

Дмитре Олександровичу, будь ласка, 2 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Дивіться, нам не треба доводити, що є поліція, яка виконує свої функції, на відміну від вас, бо ви не здатні навіть нормально організувати роботу комітету, провести засідання та прийняти рішення щодо законопроектів, якими запровадити кримінальну та адміністративну відповідальність за те свавілля, яке коїться сьогодні в ТЦК. Ви їхній спілльник, безпосередньо ви, – той, хто стоїть на трибуні. Ви спілльник ТЦК, тому що не дозволяєте прийняти закони, які притягнули б тедекашників до кримінальної відповідальності. Ви як представник комітету відповідатимете за це. А ваша особиста думка нікого не цікавить.

Ви не дали прийняти запропоновані нами законопроекти щодо встановлення тедекашникам 170 тисяч гривень штрафу. Ви не дали прийняти законопроекти щодо введення кримінальної відповідальності за дії тедекашників авторства наших і ваших колег по комітету. Ви не дозволяєте прийняти законопроекти команди «Розумна політика», які зобов'язували б ДБР відкривати кримінальне провадження відповідно до тих відеоматеріалів, які з'являються в засобах масової інформації з приводу того свавілля, яке коїть сьогодні ТЦК, коли людей б'ють, задувають газовими балончиками, засовують їх у буси, забирають телефони, знушаються над ними. Усі кажуть, що це російське ІПСО, але це не тільки російське ІПСО, і всі це добре знають.

Я хочу, щоб громадяни, які дивляться нас, розуміли, що людина, яка стоїть на трибуні, також несе персональну відповідальність за свавілля ТЦК як, на жаль, представник Президента. І думаю, йому було не дуже добре це чути, що його наближені блокують застосування покарання за незаконні дії ТЦК.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, ми обговорили всі поправки, переходимо до голосування. Але перед тим, як перейти до голосування, я даю можливість голові комітету відповісти. Будь ласка, до 2 хвилин, а там уже у скільки вкладеться, і голосуємо.

ІОНУШАС С.К. Шановні колеги, про що цей законопроект? Про правопорядок на вулицях Києва. Ви можете спокійно гуляти, дивитися на квітучі каштани, і все це завдяки роботі поліції. Цей законопроект про тих, хто вночі відповідає на виклики через російські ракетні удари, а саме – ДСНС. Цей законопроект про тих, хто щодня першими реагує на ваші виклики. Цей законопроект про тих поліцейських, які воюють разом з нашими військовослужбовцями.

Шановні колеги, прошу вас підтримати даний законопроект, адже це гарантія нашої безпеки всередині держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги... *(Шум у залі)*. Я перепрошую, я запитав: всі? Усі сказали: так *(Шум у залі)*. Що ні? Ви сиділи, я вас запитував.

Ірино Володимирівно, що у вас? З процедури чи з чого?

ГЕРАЩЕНКО І.В. На підтвердження поправки 9 та 14, які були враховані частково. Щодо поправки 9 виступлю я, а Марія Іонова – щодо поправки 14. Прошу оновити таймер і дати мені 1 хвилину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 9 та 14. Прошу.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Поправка 9. Шановні українці, знаєте, «слуги» – це майстри спорту з цинізму та маніпуляції. Щойно з трибуни ми почули пафосний спіч про те, як вони мають допомогти нашим героїчним рятувальникам. А за хвилину до цього пан, який стоїть на трибуні, разом зі своїми спільниками з фракції забрали, у тому числі в ДСНС, 40 мільярдів гривень. Вони забрали їх в армії із закупівлі зброї і передали до резервного фонду, гроші з якого влада вже до травня (за п'ять місяців) витратила на «Вовину тисячу», кешбек, «єБак», щоб прокурори, судді, депутати могли заправлятися за пільгами. А ви знаєте, наскільки індексували зарплати військовослужбовців? На 132 гривні!

Сьогодні ми оприлюднимо прізвище кожного, починаючи від Стефанчука, Корнієнка, Іонушаса, Підласої, Ташевої, всіх 189 «слуг», хто вкрав гроші, виділені на армію та військовослужбовців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не забудьте сказати, що за кошти резервного фонду, відновлюються, у тому числі Дніпро та Одеса, які зазнають щоденних атак, а також усі західні та східні міста. Ще про це не забудьте сказати! Великі пани сидять тут!

Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування поправку 9 для її підтвердження. Комітет її врахував. Прошу голосувати.

ІОНУШАС С.К. Колеги, проголосуйте, будь ласка, за.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проголосували за – 260. Рішення прийнято.

Завершальна поправка 14 на підтвердження, і після цього голосуємо законопроект у цілому.

Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Знаєте, мені навіть важко сказати «шановні колеги», тому що, забравши 40 мільярдів гривень, за які мали б закупити зброю, ви не шануєте свою армію, не шануєте свою державу, своїх громадян. Ви говорите про Дніпро, так ви ж до травня витратили кошти з резервного фонду, а тепер намагаєтеся поповнити його, щоб виконувати знову якісь «хотелкі» Банкової.

У поправках фракції «Європейська солідарність» ідеться про повернення 40 мільярдів гривень до бюджету Міністерства оборони України. Як у вас рука піднімається і пальці натискають на кнопки, щоб проголосувати ці ганебні рішення? Якби ви тільки чули, що кажуть про вас військовослужбовці, які з 2014 року не можуть отримувати якісь мотиваційні речі. Ви тільки обіцяєте, обіцяєте, обіцяєте, а не виконуєте. Будь ласка, почуйте своїх захисників. Завдяки їм ви сьогодні сидите в цьому залі. Завдяки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на цій поправці 14?

Хочу нагадати, тому що в когось може бути ідіосинкразія.

Зараз ми розглядаємо законопроект щодо осучаснення заробітної плати поліцейських.

Ставлю на голосування поправку 14 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 94 Закону України «Про Національну поліцію» щодо осучаснення розміру грошового забезпечення поліцейських» ([№ 6506-1](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах, щоб усі наші колеги побачили. Дякую.

Максим Аркадійович Бужанський – з процедури. Будь ласка. Тільки з процедури.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Шановні колеги! Дякую Григорію Миколайовичу Мамці за його п'ятирічну працю. Він дотиснув це питання. А вас, Руслане Олексійовичу, прошу поставити на голосування пропозицію щодо негайного підписання цього закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійовичу, будь ласка, оголосіть.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, відповідно до пропозиції Максима Аркадійовича Бужанського пропоную доручити Голові Верховної Ради України

невідкладно підписати прийнятий щойно закон (проект № 6506-1) та негайно направити його на підпис Президенту України.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Григорій Миколайович Мамка. Ви маєте право на репліку, якщо хочете, бо тут вас згадали в позитивному контексті, але за процедурою.

МАМКА Г.М. Репліка і виступ. Шановні колеги, дякую вам велике. Дійсно, це історичне рішення. Вперше в Україні поліція отримуватиме гарантовану державою зарплату, закріплену законом. Дякую профільному комітету, який приділив цьому увагу, а також робочим групам і всім народним депутатам. Моя пропозиція була – невідкладне підписання, але це вже рішення прийнято.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, від депутатських груп «Довіра» та «Партія «За майбутнє» надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ.

До слова запрошується Бакунець. Будь ласка, до 3 хвилин. Після цього я надам слово директору Українського центру оцінювання якості освіти Тетяні Сергіївні Вакуленко, яку, нагадую, ми запросили на пленарне засідання.

Будь ласка, Павле Андрійовичу.

БАКУНЕЦЬ П.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Шановні колеги з Львівщини, запрошую вас також на трибуну.

Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Ми всі повернулися з округів. Освітня Львівщини надзвичайно стурбована через ситуацію довкола Будинку вчених у Львові. Ця будівля є власністю громади, вчителів та профспілки працівників освіти. Проте у них хочуть забрати право власності на цю споруду, де проводяться багато важливих культурних та освітніх заходів.

ПША Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Цей будинок перебуває у користуванні профспілки вчителів приблизно з 1948 року, і ми не почули жодної причини, чому це має змінитися, адже вчителі й сьогодні об'єднані в профспілку, яка допомагає їм відстоювати свої права.

Наступне питання, яке ми обговорюємо з профспілкою, є надзвичайно важливим. Це якість освіти та як на це впливати і змінювати. Тому ми звертаємо увагу: те, що успішно працює, має продовжувати працювати.

Дякую.

СИНЮТКА О.М. Шановні друзі, сьогодні це не майнове питання, це можливість наших освітян забезпечувати освітній процес та виховання молодого покоління. У цьому будинку відбувається дуже багато заходів, які сьогодні допомагають нашим освітянам, молодим людям утверджувати своє право на знання і освіту.

Ми вважаємо, що сьогоднішнє втручання і бажання влади забрати це майно у власність обласної ради є абсолютно неприпустимим. Ми вважаємо, що обласна профспілка освітян має всі законні підстави, доведені в судах, володіти цією власністю і використовувати її в межах освіти. Ми вважаємо, що сьогодні всі повинні дослухатися до думки та голосу народних депутатів України і залишити освітянам можливість вести виховний процес у стінах цього закладу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Коли ми кажемо про освіту, особливо про профспілку, то це має бути основою. Прикро, що обласна та місцева влади Львівщини не прислухаються до позиції багатотисячного колективу освітян, які сьогодні працюють у непростих умовах. Коли профспілка має можливість проводити в цьому приміщенні свої заходи та відстоювати інтереси вчителів, батьків та учнів, а хтось хоче забрати, то це, вибачте, уже не питання майна, це питання політики держави.

Ми вимагаємо припинити будь-які маніпуляції, провести конструктивну розмову з освітянами і залишити те приміщення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Шановні народні депутати, 9 червня 2026 року Верховною Радою України відповідно до частини третьої статті 6, частини другої статті 34 Регламенту Верховної Ради було прийнято рішення щодо запрошення на пленарне засідання директора Українського центру оцінювання якості освіти Тетяни Сергіївни Вакуленко для надання інформації.

На трибуну Верховної Ради України до слова для виступу до 5 хвилин запрошується директор Українського центру оцінювання якості освіти Тетяна Сергіївна Вакуленко. Будь ласка.

БАКУЛЕНКО Т.С., директор Українського центру оцінювання якості освіти. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Український і регіональні центри оцінювання якості освіти працюють понад 20 років. І не було жодного року, коли питання доцільності, змістовості, формату вступних випробувань не турбували громадськість. Такий суспільний резонанс зрозумілий, адже ЗНО, НМТ стосується сотень тисяч вступників та їхніх рідних. Поміркуйте про кількісні показники.

У 2026 році зареєструвалися понад 355 тисяч осіб, більше половини із яких вже знають свої тестові бали і планують своє майбутнє. Щоденно ми тестуємо понад 20 тисяч учасників, робимо це в Україні та у понад 30 країнах за кордоном. Труднощі у такому масовому процесі є неминучими. Спільно з відданими справи освітянами ми проводимо НМТ навіть у тих населених пунктах, де цілодобово відбуваються обстріли, лунають повітряні тривоги і часто відключають електроенергію. Але там є діти, які хочуть і мають вступати.

У понеділок, 8 червня, через довготривалі повітряні тривоги в Одеській області, значна кількість учасників оцінювання проходила НМТ, перебуваючи в тимчасових екзаменаційних центрах понад вісім годин. Чому так сталося? Ключовою причиною є постійні атаки ворога, внаслідок яких тривога перебігала в іншу. Але є й інша не менш істотна проблема – лише третина тимчасових екзаменаційних центрів в Одеській області розташована в укриттях. При цьому Сумщина забезпечує проходження НМТ в укриттях для 100 відсотків учасників, Миколаївщина, Чернігівщина, Черкащина – близько 90 відсотків, Київська область – 70 відсотків, Рівненщина – близько 50 відсотків. Утім у багатьох областях ТЕЦів в укриттях одиниці. Перша думка, яка виникає, – шукати винного. І тут було б усе просто: відповідно до доручення Прем'єр-міністерки Юлії Свириденко вжиття заходів щодо задіяння укриттів для облаштування ТЕЦів покладається на начальників Київської міської адміністрації і обласних військових адміністрацій. До речі, Український центр оцінювання якості освіти не має ані юридичних, ані ресурсних можливостей це робити. Чого ми досягнемо таким переведенням стрілок? ТЕЦ в укритті – це величезна робота. Це не овочесховище, де можна перебувати декілька годин, а повноцінний комп'ютерний осередок з хорошим інтернетом, циркуляцією повітря, вбиральнею, це людські й матеріальні ресурси. Тому замість пошуку винних я хочу скористатися можливістю і звернутися до вас, шановні народні обранці, з проханням допомогти створити якнайбільше осередків в укриттях.

Усе ж повернемося до ситуації в Одесі, а саме чи могли підлітки 8 червня в умовах повітряних тривог припинити участь у тестуванні? Безумовно, так. З першого року проведення НМТ передбачено, що після 2,5 годин тривог вступник може не продовжувати оцінювання і взяти участь у додатковій сесії. Працівники ТЕЦ наполегливо рекомендують робити саме так, але вступники та їхні батьки зверталися з проханням продовжити час очікування завершення тривоги і відновити роботу над тестом.

Важливо, що, за інформацією представників ТЕЦів Одещини, вони координували дії з батьківською спільнотою, тож діти були забезпечені водою, перекусами, у будь-який момент могли припинити тестування і бути допущеними до додаткової сесії.

Хочу скористатися нагодою і щиро подякувати освітянам Одещини за те, що вони не лише погодилися на запит учасників працювати до пізньої ночі, а й зробили все можливе, щоб учасники почувалися комфортно.

Усього на Одещині 8 червня взяли участь в НМТ 1 тисяча 349 учасників, не в укриттях працювали 1 тисяча 22 учасники, серед яких 105 осіб подали заявки для участі у додатковій сесії. Тобто 10 відсотків учасників скористалися своїм правом, передбаченим регламентом.

Ми вже проаналізували попередній результат НМТ, складений 8 червня, і можемо стверджувати, що результати учасників Одещини у цей день не гірші, ніж в інші дні. Нам пропонують у подібних ситуаціях всім переносити оцінювання на якийсь інший день у межах основної сесії. Але масові оцінювання – це складний процес, для його реалізації важливо мати: облаштовані приміщення, тестові добірки, а головне, людей, які там можуть працювати, та ще потрібна певність, яка ситуація буде в той день, чи буде він безпечнішим. Розкоші – мати таку інформацію, у нас немає, натомість є напрацьовані регламентні процедури додаткової сесії.

Чинна модель НМТ не є ідеальною. Загалом жодна з моделей стандартизованих оцінювань не враховує всіх можливих форс-мажорів і викликів усіх індивідуальних історій і ситуацій. Але ця система вже кілька років поспіль дає нам змогу в умовах повномасштабної війни робити неможливе – забезпечувати прозорий відбір до закладів вищої освіти України. Човен НМТ розхитується не тому, що ми перебуваємо в комфортній зоні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за інформацію.

Шановні колеги, давайте, користуючись статтею 28 Регламенту, проведемо сигнальне голосування. Думаю, після цього я буду запрошувати колег, які представляють депутатські фракції і групи, до себе для проведення консультацій.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прощу голосувати.

«За» – 101.

Прощу показати по фракціях і групах, щоб було видно, хто є, кого немає. Чудово. Дякую.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за роботу. Зараз я оголошую перерву у нашому пленарному засіданні. Працюємо далі заради держави.

Слава Україні!